

VIGTIG JURIDISK MEDDELELSE. Oplysningerne på dette netsted er omfattet af en erklæring om ansvarsfraskrivelse og en meddelelse om ophavsret.

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
P. CRUZ VILLALÓN
fremsat den 7. oktober 2010 (1)

Sag C-235/09

**DHL Express (France) SAS
mod
Chronopost SA**

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af cour de cassation (Frankrig))

»Intellektuel ejendomsret – varemærkeret – artikel 98 i forordning (EF) nr. 40/94 – territorial rækkevidde af et forbud, der nedlægges af en EF-varemærkedomstol – tvangsbøder, som knyttes til et forbud – anvendelse af tvangsbøder på andre medlemsstaters område end i den stat, hvor den domstol, som har vedtaget dem, er beliggende«

1. Ved nærværende anmodning om præjudiciel afgørelse forelægger cour de cassation (Frankrigs højesteret) Domstolen fire spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 98 i forordning (EF) nr. 40/94 om EF-varemærker (2). Som bekendt omhandler den nævnte bestemmelse et forbud nedlagt af en national EF-varemærkedomstol mod fortsat at krænke eller at true med at krænke et EF-varemærke, samt foranstaltninger til at sikre, at forbuddet overholdes.

2. Set ud fra en mere generel synsvinkel viser denne sag, hvor vanskeligt det er at fortolke de i forordning nr. 40/94 indeholdte bestemmelser om retternes kompetence, navnlig hvad angår retsvirkningerne af afgørelser, som fastslår, at et EF-varemærke krænkes eller trues med krænkelse. Hvad den forelæggende ret ønsker oplyst, er i det væsentlige, om en national EF-varemærkedomstol, når den træffer afgørelse på grundlag af parternes påstande, træffer afgørelser, herunder vedrørende ledsagende foranstaltninger, med virkninger på hele EU-området eller begrænset til en eller flere medlemsstater.

I – Retsforskrifter

3. Forordning nr. 40/94 indførte en fælles EF-varemærkeordning med det formål at skabe en ensartet intellektuel ejendomsrettighed på hele EU-området. For at sikre ensartetheden foreskriver forordningen en rettighed, som har virkning på hele EU-området, samtidig med at der indføres en specialiseret domstolsordning, som det overlades til medlemsstaternes domstole at varetage.

4. I 2009 vedtoges forordning (EF) nr. 207/2009 om EF-varemærker (3), i hvilken de hidtil eksisterende bestemmelser på dette område kodificeredes. På baggrund af, at de relevante omstændigheder i denne sag fandt sted inden den nye forordnings ikrafttræden, henviser jeg i dette forslag til afgørelse udelukkende til forordning nr. 40/94.

5. 15. og 16. betragtning til forordning nr. 40/94 viser den relevans, der ikke alene tillægges rettighedens ensartethed, men også virkningerne af EF-varemærkedomstolens afgørelser:

»Retsafgørelser vedrørende gyldigheden og krænkelse af EF-varemærker skal have retskraft inden for hele Fællesskabets område, da dette er den eneste måde, hvorpå man kan undgå indbyrdes modstridende afgørelser fra domstolene og Harmoniseringskontoret og krænkelse af EF-varemærkets enhedskarakter. Det er reglerne i Bruxelleskonventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, der finder anvendelse på alle søgsmål vedrørende EF-varemærker, medmindre denne forordning fraviger de deri angivne regler.

Det må undgås, at der afsiges indbyrdes modstridende domme i søgsmål, hvori de samme parter er involveret, og som er anlagt vedrørende de samme forhold, om krænkelse af et EF-varemærke og parallelle nationale varemærker. Når søgsmålene er anlagt i samme medlemsstat, skal midlerne til at nå dette mål derfor søges i de nationale retsplejeregler, som denne forordning ikke anfægter, mens det, når søgsmålene er anlagt i forskellige medlemsstater, synes hensigtsmæssigt med bestemmelser, der bygger på reglerne om litispændens og indbyrdes sammenhængende krav i ovennævnte Bruxelleskonvention.«

6. I forordningens dispositive del bekræfter artikel 1, stk. 2, den ensartede karakter af den beskyttelse, EF-varemærket giver sin indehaver:

»EF-varemærket har enhedskarakter. Det har samme retsvirkninger overalt inden for Fællesskabet: Et varemærke kan kun registreres, overdrages, opgives, erklæres for bortfaldet eller ugyldigt, og brugen deraf kun forbydes med virkning for hele Fællesskabet. Dette princip gælder, medmindre andet fastsættes i denne forordning.«

7. Såfremt en EF-varemærkedomstol fastslår, at der foreligger krænkelse eller trussel om krænkelse, bestemmer artikel 98 i forordning (EF) nr. 40/94, at domstolen udsteder et forbud og andre supplerende foranstaltninger, med følgende ordlyd:

»1. Såfremt en EF-varemærkedomstol finder, at sagsøgte har krænket eller truet med at krænke et EF-varemærke, udsteder den et forbud mod, at sagsøgte krænker eller truer med at krænke EF-varemærket, medmindre der er særlige grunde til at undlade dette. Den træffer ligeledes i henhold til den nationale lovgivning foranstaltninger, som tager sigte på at sikre overholdelsen af dette forbud.

2. I øvrigt anvender EF-varemærkedomstolen lovgivningen, herunder den internationale privatret, i den medlemsstat, hvor krænkelse er begået, eller hvor der har været risiko for krænkelse.«

8. Endelig fastsætter direktiv 2004/48/EF om håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder (4) udtrykkeligt i artikel 11 et harmoniseret system af foranstaltninger, som en national domstol, der har fastslået en krænkelse, kan træffe:

»Påbud

Medlemsstaterne sikrer, at de retslige myndigheder, når der er truffet en retsafgørelse, som fastslår en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, kan udstede et påbud til den krænkende part med henblik på at forhindre fortsat krænkelse. Hvis det er muligt efter national lovgivning, pålægges der ved manglende overholdelse af et påbud i givet fald en tvangsbøde for at sikre, at påbuddet overholdes. Medlemsstaterne sikrer endvidere, at rettighedshaverne har mulighed for at ansøge om udstedelse af et påbud til en mellemmand, hvis tjenesteydelser anvendes af tredjemand til at krænke en intellektuel ejendomsrettighed; jf. dog artikel 8, stk. 3, i direktiv 2001/29/EF.«

II – Faktiske omstændigheder og de nationale retsforhandlinger

9. Selskabet Chronopost er indehaver af det franske varemærke og EF-varemærket »WEBSHIPPING«, som blev anmeldt til registrering henholdsvis den 27. april og den 28. oktober 2000. Registreringen omfatter forskellige tjenesteydelser i forbindelse med logistik og datatransmissioner, navnlig omdeling og indsamling af post.

10. Efter den nævnte registrering gjorde DHL International, i hvis rettigheder DHL Express France nu er indtrådt, brug af ordene »web shipping« og »webshipping« som betegnelse for drift af kurer- og eksprestjenester, der navnlig stilles til rådighed via internettet.

11. Den 9. november 2007 afsagde tribunal de grande instance de Paris dom i en sag,

Chronopost havde anlagt mod DHL Express France for krænkelse af EF-varemærket. Den nævnte domstol dømte i sin egenskab af EF-varemærkedomstol og traf afgørelse til fordel for sagsøgeren og fastslog, at der forelå varemærkekrænkelser. Domstolen forbød DHL at fortsætte med de handlinger, der udgjorde krænkelsen, og knyttede dertil en tvangsbøde.

12. Der blev iværksat appel til prøvelse af tribunal de grande instances afgørelse, og cour d'appel de Paris, der handlede som EF-varemærkedomstol i anden instans, stadfæstede den omtvistede dom. Appeldomstolen imødekom imidlertid ikke Chronoposts begæring om, at det forbud, der var pålagt DHL Express France, skulle udstrækkes til hele Fællesskabets område. Appeldommen stadfæstede således begrænsningen af forbuddets virkninger til alene at omfatte det franske område.

13. DHL Express France iværksatte kassationsanke ved cour de cassation til prøvelse af den af cour d'appel de Paris afsagte dom, men anken blev forkastet. Chronopost iværksatte en kontraappel rettet mod den del af dommen, som vedrørte forbuddets og tvangsbødens territoriale rækkevidde.

14. På grundlag af Chronoposts argumenter fandt cour de cassation, at det rejste spørgsmål krævede Domstolens fortolkning, hvilket begrundede forelæggelsen af dette præjudicielle spørgsmål.

III – De præjudicielle spørgsmål og retsforhandlingerne ved Domstolen

15. Anmodningen om præjudiciel afgørelse med følgende spørgsmål blev indført i Domstolens register den 29. juni 2009:

- »1) Skal artikel 98 i Rådets forordning (EF) nr. 40/94 af 20. december fortolkes således, at et forbud, der nedlægges af en EF-varemærkedomstol, uden videre har virkning på hele Fællesskabets område?
- 2) Såfremt svaret er benægtende, har EF-varemærkedomstolen da ret til specifikt at udstrække forbuddet til andre staters område, hvor krænkelsen har fundet sted, eller der er trussel om, at den vil finde sted?
- 3) Finder de tvangsforanstaltninger, som EF-varemærkedomstolen i henhold til sin egen nationale ret har knyttet til det forbud, den nedlægger, i det ene eller det andet tilfælde anvendelse på de medlemsstaters område, hvor forbuddet får virkning?
- 4) Kan EF-varemærkedomstolen i modsat fald træffe en sådan tvangsforanstaltning, som ligner eller er forskellig fra den foranstaltning, den træffer i henhold til sin egen nationale ret, ved anvendelse af den nationale ret i de stater, hvor forbuddet får virkning?«

16. Foruden Chronopost har den franske, den tyske og den nederlandske regering, Det Forenede Kongeriges regering og Kommissionen indgivet skriftlige indlæg inden for den i artikel 23 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol fastsatte frist.

17. Chronoposts advokat og den franske og den tyske regerings samt Kommissionens befuldmægtigede deltog i retsmødet, der fandt sted den 30. juni 2010.

IV – Indledning: EF-varemærkedomstolene som særlige EU-retsinstanser, der er integreret i medlemsstaternes domstolsordning

18. Indledningsvis kræver afgørelsen af denne sag en kort beskrivelse af den domstolsmodel for EF-varemærket, som er udformet i forordning nr. 40/94, samt af formålet med indførelsen af en industriel ejendomsret af overnational karakter.

19. Forordning nr. 40/1994 omhandler som anført et særligt retligt system for EF-varemærker, som omfatter indførelse af en specialiseret domstolsordning, der dog – for at sige det på den måde – er opdelt i to niveauer. Det første, som ikke er judicielt, er henlagt til Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (KHIM) (herefter »Harmoniseringskontoret«), hvis afgørelser kan påklages til Retten i Første Instans og derefter til Domstolen (5). Disse retsinstansers særlige funktion er i det væsentlige at efterprøve lovligheden af Harmoniseringskontorets afgørelser vedrørende registrering af EF-varemærker. Det andet niveau ligger hos medlemsstaternes domstole, som har til opgave at afgøre sager om krænkelse, som indehavere af et EF-varemærke kan indbringe (6).

Sammenfattende afgør Harmoniseringskontoret og Unionens retsinstanser *vertikale* tvister mellem en borger og den administration, som fører EF-varemærkeregistret, mens de nationale domstole har fuld kompetence til at afgøre *horisontale* tvister mellem borgere (Z).

20. Det skal understreges, at de nationale domstole handler specifikt som EF-varemærkedomstole. I den forbindelse udøver de nationale domstole ikke funktioner som almindelige EU-retlige domstole, hvilket de gør, når de anvender EU-retten i almindelige tvister, der indbringes for dem. En national domstols opgave som EF-varemærkedomstol er forskellig fra den opgave, den varetager som EU-retlig domstol, selv om der naturligvis er visse berøringspunkter. Til forskel fra en sædvanlig kontekst, hvor EU-retten anvendes, omdannes den nationale domstol ved en tvist om et EF-varemærke til en *specifik EU-domstol*, som dannes for at beskytte de rettigheder, som følger af en *specifik EU-ejendomsret*. Dette sker inden for rammerne af et EU-retligt system for domstolskompetence, hvis rette funktionsmåde medlemsstaterne skal sikre (8).

21. Det er således ikke et tilfælde, at det i 14. og 15. betragtning til forordning nr. 40/94 påpeges, at medlemsstaterne skal udpege »et så begrænset antal domstole i første og anden instans som muligt med bemyndigelse til at behandle søgsmål om krænkelse af EF-varemærker og om disses gyldighed«, og at disse instansers afgørelser skal »have retskraft inden for hele Fællesskabets område, da dette er den eneste måde, hvorpå man kan undgå indbyrdes modstridende afgørelser fra domstolene«.

22. På grundlag af denne bemyndigelse kan det fastslås, at de nationale EF-varemærkedomstole som specifikke EU-retlige domstole har til opgave at sikre de nedenfor beskrevne mål.

23. For det første sikrer EF-varemærkedomstolene ensartetheden af de materielle bestemmelser vedrørende EF-varemærker, forstået som en fælles og selvstændig retlig ramme, hvis bestemmelser gør det muligt at skabe, tilkende og eventuelt udslette en EU-retlig intellektuel ejendomsrettighed, som sameksisterer med andre ejendomsrettigheder, nemlig de nationale varemærker, der er territorielt begrænset til den enkelte medlemsstats område (9). Dette benævnes i forordning nr. 40/94 som »princippet om EF-varemærkets enhedskarakter« (10).

24. For det andet sikrer EF-varemærkedomstolene ensartetheden af domstolsbeskyttelsen af EF-varemærker. Idet den omdanner de nationale domstole til specifikke EU-domstole med procesretlige bestemmelser, som har forrang og direkte virkning, samt kompetenceregler, som specifikt angiver, hvilken instans der har til opgave at afgøre en tvist, tillægger forordning nr. 40/94 domstolsbeskyttelsen af indehaverens rettigheder særlig stor betydning. Under alle omstændigheder tager forordning nr. 40/94 sigte på at undgå, at der findes en flerhed af dømmende organer, som vanskeliggør opnåelsen af en ensartet løsning og således bidrager til at skabe retsusikkerhed (11).

25. Afslutningsvis – og dette er af særlig interesse i denne sag – skal de nationale EF-varemærkedomstole skabe mulighed for de materielle og procesretlige bestemmelsers effektivitet. EF-varemærket lever nemlig ikke i et tomrum. Dets praktiske anvendelighed står og falder derimod med, at det har den virkning at give beskyttelse til erhvervsdrivende og virksomheder, som lovligt skaber eller anvender tegn i deres erhvervsvirksomhed. Et fragmenteret EF-varemærke, som er omfattet af forskellige ordninger i de respektive medlemsstater, og som kan give anledning til tvister ved forskellige nationale retter, ville være en lidet attraktiv rettighed, som i sidste instans kunne vise sig at blive mere omkostningskrævende for indehaveren end at oprette flere nationale varemærker. Formålet med forordning nr. 40/94 er således, at EF-varemærket skal give sin indehaver en effektiv rettighed, hvis brug og forsvar ikke indebærer en alt for stor økonomisk byrde.

26. Sammenfattende indgår reglerne om retternes kompetence i artikel 92-96 i forordning nr. 40/94 i et system, hvor de nationale domstole handler i deres egenskab af specifikke EU-domstole, som har til opgave at anvende de nævnte regler på en sådan måde, at varemærkernes ensartethed såvel som deres beskyttelse sikres, uden at det giver anledning til alt for høje omkostninger for indehaverne.

27. Ovenstående betragtninger er grundlaget for, at der herefter kan tages stilling til det svar, som efter min mening skal gives på de spørgsmål, som cour de cassation har stillet i den foreliggende præjudicielle forelæggelse. Først er en overvejelse over artikel 98 i forordning nr. 40/94 imidlertid nødvendig, hvori der fastsættes bestemmelser om, hvilke forbud og tilhørende foranstaltninger varemærkedomstolene kan vedtage, for det er til syvende og sidst disse bestemmelser, den forelæggende rets spørgsmål drejer sig om.

V – Indhold, funktion og rækkevidde af artikel 98 i forordning nr. 40/94

28. I artikel 98, stk. 1, i forordning nr. 40/94 foreskrives det, at såfremt en EF-varemærkedomstol finder, at der er sket en krænkelse i henhold til forordningens artikel 9, udsteder den »et forbud mod, at [krænkeren] krænker eller truer med at krænke EF-varemærket«. Det drejer sig følgelig om en afgørelse, som EF-varemærkedomstolen træffer, når den finder, at der er sket en krænkelse af varemærket. Den eneste undtagelse er, hvis der, som det udtrykkes, foreligger »særlige grunde til at undlade dette« (12). Bestemmelsen giver ligeledes varemærkedomstolen mulighed for at træffe »foranstaltninger, som tager sigte på at sikre overholdelsen af dette forbud« (13). Som tidligere anført rejser denne bestemmelse flere spørgsmål, hvoraf størstedelen ligger til grund for den foreliggende sag.

29. Først og fremmest skal det gøres klart, at selv om artikel 98 i forordning nr. 40/94 har overskriften »Sanktioner«, omhandler bestemmelsen i virkeligheden ikke kun disse, navnlig ikke stk. 1. Hvad der først og fremmest reguleres, er de foranstaltninger, som en varemærkedomstol skal vedtage, for at en retsafgørelse om forbud efterkommes effektivt. I modsætning til hvad der er tilfældet i størstedelen af de almindelige borgerlige sager, hvor en dom, der tilkender en rettighed, kan nødvendiggøre en tvangsfuldbyrdelse, som ligger efter den konstaterende dom, hvorved rettigheden er anerkendt, bestemmer artiklens stk. 1, at varemærkedomstolen træffer alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at forhindre og forebygge fremtidige krænkelseshandlinger. Med henblik herpå skelner bestemmelsen mellem to grupper foranstaltninger – på den ene side forbuddet og på den anden side foranstaltninger til at sikre overholdelsen af forbuddet.

30. En konstaterende dom, hvori det fastslås, at der er sket en krænkelse, eller at der foreligger en risiko for krænkelse af et varemærke, er en forudsætning, som naturligt fører frem til forbuddet. Som tidligere nævnt er forbuddet den naturlige følge af, at det er fastslået, at en krænkelse har fundet sted. Desuden er forbuddet en forudsigelig konsekvens af den nævnte fastslåelse, eftersom det er den eneste måde til at sikre, at den konstaterende dom får fuld retsvirkning. I modsat fald, som Domstolen fastslog i Nokia-dommen, »ville formålet med forordningens artikel 98, stk. 1, som er at beskytte rettigheder i henhold til EF-varemærker mod risikoen for krænkelse på en ensartet måde på hele Fællesskabets område, ikke være opnået« (14). Den omstændighed, at der henvises til »forbuddet« for sig, som om det drejede sig om en selvstændig beslutning, indebærer ikke nødvendigvis, at forbuddet nedlægges ved en separat processuel akt eller på et forskelligt tidspunkt. På en vis måde kan den nævnte henvisning anses for et udtryk for, at forbuddet er selvstændigt i forhold til den materielle afgørelse, og at det skal betragtes som et individuelt påbud rettet mod sagsøgte, hvilket adskiller det fra en fastslåelse af en subjektiv rettighed.

31. Noget lignende kan siges vedrørende de foranstaltninger til sikring af overholdelsen, som artikel 98 henviser til. Når domstolen har truffet afgørelse om, at der foreligger en krænkelse eller trussel om krænkelse af et EF-varemærke, kan den ud over det nævnte forbud finde det nødvendigt at træffe beslutning om foranstaltninger, som sikrer, at forbuddet overholdes. Selv om det drejer sig om en fakultativ foranstaltning, som EF-varemærkedomstolen kan træffe, hvis den finder det hensigtsmæssigt, står det fast, at der meget ofte vil blive truffet beslutning om anordning heraf, samtidigt med den konstaterende dom og forbuddet.

32. Forbuddet og foranstaltninger til sikring af dets overholdelse er således tæt indbyrdes forbundne. Det førstnævnte er så at sige et naturligt og nødvendigt resultat af den konstaterende dom og indebærer, at der til domskonklusionen føjes en yderligere undladelsesforpligtelse for den, der har krænket EF-varemærket. Ved en overtrædelse af forbuddet anvendes en ledsagende foranstaltning som reaktion på sagsøgtes krænkelseshandling. Således har disse foranstaltninger både en forebyggende og en repressiv funktion, dvs. at de er mekanismer, som i første række tilsigter at afholde fra overtrædelse af det forbud, som domstolen har udstedt, og samtidig i givet fald kan udgøre en sanktion.

33. Dermed kan vi med større sikkerhed behandle cour de cassations spørgsmål. I det første og det andet af spørgsmålene fra den forelæggende ret koncentrerer opmærksomheden sig om forbuddet, mens de to resterende spørgsmål er centreret om de ledsagende foranstaltninger til forbuddet. Selv om den forelæggende ret har stillet Domstolen fire forskellige spørgsmål, mener jeg således, at de kan besvares i to grupper, hvor den ene handler om forbuddene og den anden om de sikrende foranstaltningers karakter og reglerne for deres anvendelse.

VI – De to første spørgsmål: territorial retsvirkning af et forbud udstedt af en EF-varemærkedomstol

34. Forordning nr. 40/94 indfører et ensartet system, der som tidligere nævnt tager sigte på at skabe en fælles materiel og procesretlig ramme samt ledsagende foranstaltninger, som sikrer systemets effektivitet. På baggrund af, at de nationale domstole får en rolle som specifikke EU-

domstole, og idet det ved bestemmelserne herom fremhæves, at deres beføjelser skal sikre varemærkets ensartede karakter, kan det legitimt antages, at deres retsafgørelser i kraft af loven automatisk og ubetinget får retsvirkning i hele Unionen.

35. Denne tilgang, hvorefter alle nationale afgørelser på dette område omdannes til afgørelser med retsvirkning i hele Unionen, kunne faktisk synes at være mest i overensstemmelse med grundtanken i forordning nr. 40/94. Dette er imidlertid ikke den eneste mulige fortolkning. I realiteten findes der et let nuanceret fortolkning, som under alle omstændigheder stemmer bedre overens med forordningens mål og efter min opfattelse er mere korrekt.

36. Som udgangspunkt skal det påpeges, at EF-varemærkedomstolene udtrykkeligt er tillagt en kompetence, som i henhold til artikel 93 og 94 i forordning nr. 40/94 giver dem mulighed for at træffe afgørelse om handlinger, der er begået på andre EU-medlemsstaters område (15). Denne regel om domstolskompetence har sin forklaring i de ovennævnte formål med bestemmelserne om EF-varemærker, idet den tager sigte på, at en indehaver af et EF-varemærke kan henvende sig til en enkelt domstol i stedet for til en række domstole for at få krænkelse i flere medlemsstater til at ophøre. Når en varemærkedomstol således er kompetent i henhold til artikel 93 i forordning nr. 40/94, skal dens afgørelse vedrørende krænkelsen, uanset hvor den har fundet sted, ledsages af et forbud samt af foranstaltninger til sikring af forbuddets overholdelse (16).

37. På baggrund af det ovenfor anførte tilslutter jeg mig Kommissionens opfattelse, hvorefter der for at afgøre det her rejste spørgsmål skal sondres mellem retsvirkningen af domstolens fastslåelse af den subjektive rettighed og retsvirkningen af domstolsafgørelsen i sig selv. Forordning nr. 40/94 giver således en EF-varemærkedomstol mulighed for at udtale sig vedrørende en subjektiv rettighed, der er tildelt ved en retsakt i Unionens sekundærret, og som er blevet krænkelse i en eller flere medlemsstater. EF-varemærkedomstolens afgørelse omhandler således en subjektiv rettighed, der er *tildelt af Unionen*, og hvis retslige beskyttelse er henlagt til de nationale *specifikke EU-domstole*. Følgelig har domstolens afgørelse vedrørende den subjektive rettighed generelt retsvirkning i hele Unionen.

38. Der foreligger imidlertid forskellige faktiske og retlige omstændigheder for hver tvist, hvorfor der kan være situationer, hvor sagsøgeren kun reagerer på en krænkelse, der er begået i en enkelt medlemsstat, i hvilket tilfælde afgørelsen begrænses territorielt (17). Det samme gælder, hvis krænkelsen kun finder sted i en bestemt gruppe medlemsstater, som det synes at være tilfældet i den foreliggende sag, hvor risikoen for forvekslingen beror på sprogrugen inden for det respektive område (18). Hvis sagsøgeren ikke specificerer den territoriale udstrækning af krænkelsen, påhviler det ifølge dette ræsonnement sagsøgte at påvise, at den er begrænset til et bestemt geografisk område. I modsat fald har EF-varemærkedomstolens afgørelse, der fastslår krænkelsen, normalt samme virkning på hele Unionens område.

39. Dette indebærer, at den eneste fortolkning, som er i overensstemmelse med det tidligere anførte, er, at den territoriale rækkevidde af et forbud i henhold til artikel 98, stk. 1, svarer til den rækkevidde, der tillægges krænkelsen af den subjektive rettighed. Såfremt varemærkedomstolen finder, at krænkelsen er begrænset til et bestemt sprogområde, skal forbuddet derfor også gælde dette geografiske område. Hvis derimod fastslåelsen af krænkelsen ikke nævner noget om den territoriale rækkevidde, har forbuddet retsvirkning i hele Unionen.

40. Den subjektive rettigheds retsvirkninger i henhold til forordningen adskiller sig som tidligere nævnt fra domstolsafgørelsen. Denne gælder ikke automatisk i hele Unionen, da den er en afgørelse truffet i kraft af statens højhedsmagt, men har i princippet alene virkning på den stats område, hvor den er afsagt, med forbehold for en fleksibel og effektiv ordning for anerkendelse af retsafgørelser, som det er foreskrevet i forordning nr. 44/2001. Domstolens afgørelse vedrørende sagens realitet gælder således territorielt på et område, der kan være større end den stat, hvor domstolen er beliggende, mens selve afgørelsen i sin egenskab af en domstolsafgørelse, som er afsagt af en national offentlig myndighed, kun får virkning i domstolslandet og omfattes af en fordelagtig ordning for anerkendelse af denne virkning.

41. Som svar på cour de cassations første spørgsmål mener jeg, at artikel 98 i forordning nr. 40/94 skal fortolkes således, at et forbud udstedt af en EF-varemærkedomstol i princippet uden videre har virkning i hele Unionen, medmindre andet udtrykkeligt er foreskrevet. Det er følgelig ikke nødvendigt at besvare den forelæggende rets andet spørgsmål.

VII – Det tredje og det fjerde spørgsmål: relevante bestemmelser og rækkevidden af de ledsagende foranstaltninger, en EF-varemærkedomstol træffer for at sikre, at forbuddet

overholdes

42. Fastsættelsen og rækkevidden af foranstaltningerne til sikring af de nævnte forbud, der i artikel 98, stk. 1, betegnes som »foranstaltninger, som tager sigte på at sikre overholdelsen af [forbuddet]«, fører, som det fremgår nedenfor, til yderligere vanskeligheder. Nærmere bestemt opstår der tvivl om, hvorvidt sådanne foranstaltninger skal behandles på en ensartet måde, eller om bestemmelsen på dette punkt henviser til den enkelte medlemsstats procesret. Svaret på dette spørgsmål har ligeledes betydning for spørgsmålet om de ledsagende foranstaltningers virkning, og det er ikke uden grund, at cour de cassation spørger Domstolen om disse to punkter.

43. En opmærksom læsning af artikel 98, stk. 1 og 2, i forordning nr. 40/94 viser, at EU-lovgiver udtaler sig om forskellige typer foranstaltninger. I stk. 1 henvises til »foranstaltninger, som tager sigte på at sikre overholdelsen af [forbuddet]«, mens stk. 2 mere ubestemt henviser til andre foranstaltninger, der i almindelighed kan træffes. Vedrørende de førstnævnte foreskrives det, at EF-varemærkedomstolen anvender »den nationale lovgivning«, mens de andre foranstaltninger, som der hentydes til i stk. 2, anvendes i henhold til »lovgivningen [...] i den medlemsstat, hvor krænkelserne er begået, eller hvor der har været risiko for krænkelse«.

44. Det er denne forskellige behandling, der har fået cour de cassation til at forelægge det tredje og fjerde spørgsmål, men i realiteten bygger begge spørgsmål på samme tvivl: Omfattes en tvangsbøde i sin egenskab af foranstaltning til sikring mod, at et forbud overtrædes, i alle henseender af domstolens lovgivning eller ligeledes af lovgivningen på det sted, hvor krænkelsen fandt sted? Er en tvangsbøde, sagt med andre ord, en foranstaltning, »som tager sigte på at sikre overholdelsen af [forbuddet]«, og hvis det er tilfældet, er den »nationale lovgivning«, som nævnes i artikel 98, stk. 1, da domstolens lovgivning, og skal den anvendes på samtlige tvangsbødens faser?

45. Svaret på disse tvivlsspørgsmål skal søges i forordningen selv og under hensyn til dens formål, men fremgår også af tvangsbødernes særlige struktur og karakter.

A – Tvangsbøder og deres karakter i lyset af artikel 98, stk. 1, i forordning nr. 40/94

46. Tvangsbøder, navnlig på varemærkeområdet, er velkendte foranstaltninger i størstedelen af medlemsstaterne. Deres funktion består som bekendt i at sikre overholdelsen af en forpligtelse, som i det foreliggende tilfælde er et forbud som omhandlet i artikel 98, stk. 1, i forordning nr. 40/94, således som jeg nærmere har beskrevet ovenfor. Selv om tvangsbøder kan udvise visse særegenheder i de forskellige nationale retsordener, fungerer de generelt som en økonomisk sanktion, hvis størrelse fastsættes på grundlag af, hvor mange dage overtrædelsen har varet. En tvangsbøde, der beslutes i henhold til artikel 98, stk. 1, rettes mod en sagsøgt, som har undladt at overholde et forbud, som er indeholdt i en dom over vedkommende.

47. Det kan imidlertid ikke nægtes, at en tvangsbøde er et fænomen kendetegnet ved en betydelig kompleksitet, som endvidere intensiveres, når foranstaltningen skal vedtages i en grænseoverskridende sammenhæng. For at udtrykke det tydeligere, omfatter tvangsbøden potentielt tre faser, som, selv om de hver især reguleres af en særskilt ordning, er indbyrdes forbundne. I første fase anordnes tvangsbøden med angivelse af en vis faktisk situation (overtrædelse af forbuddet, som det må antages) og en retlig konsekvens i form af en sanktion (bøden, der fastsættes på grundlag af overtrædelsens længde, normalt udtrykt i antal dage). I anden fase, hvis forbuddet faktisk overtrædes, fastsættes bødens størrelse (beløbet) ved anvendelse af en beregningsregel, som er fastsat til formålet. Den tredje og sidste fase, hvorunder den pålagte bøde betales, det være sig frivilligt eller efter tvangsfuldbyrdelse, indebærer, at den, der har overtrådt forbuddet, udreder bødebeløbet af sine egne midler.

48. Som det fremgår, kan hver af disse faser ved anvendelsen af en tvangsbøde omfattes af forskellige regler og procedurer. Det hele bliver endnu mere kompliceret, når overtrædelsen har et grænseoverskridende element, da forskellige retsordener i så fald spiller ind, og deres anvendelse på tvangsbøden kan være relevant for en enkelt eller flere af de nævnte faser. Det er netop i denne sammenhæng, at de to sidste spørgsmål er rejst, og det påhviler Domstolen at afklare, i hvilket omfang et forbud som det, der er omhandlet i artikel 98 i forordning nr. 40/94, har betydning for den territoriale virkning af og de bestemmelser, der gælder for en tvangsbøde, som er anordnet i henhold til denne artikel. Inden jeg går videre i argumentationen, er det nødvendigt med to yderligere betragtninger.

49. For det første kan man ikke se bort fra, at til trods for forskellene mellem de eksisterende

nationale lovgivninger om sikringsforanstaltninger har EU-lovgiver indført harmoniseringsbestemmelser på dette område, som bidrager til at tilnærme de nationale ordninger indbyrdes. Artikel 11 i direktiv 2004/48 om de såkaldte »påbud« bestemmer vedrørende nationale varemærker, der er genstand for harmonisering gennem direktivet, at »[h]vis det er muligt efter national lovgivning, pålægges der ved manglende overholdelse af et påbud i givet fald en tvangsbøde for at sikre, at påbuddet overholdes« (19). Denne bestemmelse angiver, at medlemsstaterne allerede nu på det stadi, hvor gennemførelsen af bestemmelserne står i dag, i deres lovgivning har fastsat, at deres domstole kan pålægge tvangsbøder, selv om der ikke er noget til hinder for, at de foreskriver alternative eller yderligere foranstaltninger.

50. Netop fordi medlemsstaterne har mulighed for i deres retsorden at foreskrive yderligere foranstaltninger eller andre foranstaltninger end tvangsbøder, nævner artikel 98, stk. 1, ikke disse konkret, men nævner generelt »foranstaltninger, som tager sigte på at sikre overholdelsen af [forbuddet]«. Dette er tilfældet i Det Forenede Kongerige, hvilket denne medlemsstat har redegjort for i sit skriftlige indlæg. Der findes ikke tvangsbøder, men systemet med *contempt of court*, en foranstaltning, der som bekendt er af strafferetlig karakter, er derimod dybt forankret.

51. For det andet fremgår det af det ovenstående, at de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 98, stk. 1, i forordning nr. 40/94, er specifikke og udelukkende tager sigte på at sikre overholdelsen af forbuddet. I henhold til denne bestemmelse udsteder EF-varemærkedomstolen et påbud om ikke at fortsætte krænkelserne, og i givet fald vedtager den foranstaltninger, der udelukkende har til formål at sikre overholdelsen af påbuddet. Det er således disse foranstaltninger, som domstolen i overensstemmelse med artikel 98, stk. 1, vedtager i henhold til den »nationale lovgivning«, og ikke andre foranstaltninger, som domstolen kan vedtage. Hvis der skal vedtages andre foranstaltninger, som *ikke* tager sigte på at overholde forbuddet, er det bestemmelsen i artikel 98, stk. 2, der skal anvendes.

52. Eftersom medlemsstaternes lovgivninger er forskellige, sonder forordning nr. 40/94 med føje mellem foranstaltninger til sikring af overholdelsen af forbuddet og de øvrige foranstaltninger, som de nationale retsordener i givet fald giver mulighed for. Kommissionen har påpeget dette og henvist til et sprogligt argument, som der må tages hensyn til. Artikel 98, stk. 2, begynder således med »i øvrigt«, som set i lyset af andre sprogversioner markerer en tydelig skillelinje mellem foranstaltningerne i artikel 98, stk. 1 og stk. 2 (20). For så vidt som artikel 98, stk. 2, henviser til *andre* foranstaltninger, må det konkluderes, at dette stykke, når forbud og foranstaltninger til sikring af disses overholdelse er reguleret i artikel 98, stk. 1, tager sigte på sanktioner generelt, som adskiller sig fra de foregående (21).

53. På baggrund af det ovenfor anførte er der ikke tvivl om, at en tvangsbøde som den, der er pålagt af tribunal de grande instance de Paris i den foreliggende sag, tager sigte på at sikre overholdelsen af det forbud, der er anordnet i dommen om varemærkekrænkelserne, som omhandlet i artikel 98, stk. 1, i forordning (EF) nr. 40/98. Tribunal de grande instance de Paris var følgelig forpligtet til at vedtage foranstaltningen »i henhold til den nationale lovgivning«.

54. Følgelig går jeg nu over til at undersøge, hvad der nøjagtigt henvises til i artikel 98, stk. 1, med udtrykket »den nationale lovgivning«, og hvilke praktiske konsekvenser der er forbundet med det svar, som jeg foreslår Domstolen.

B – *Den anvendelige lovgivning og virkningerne af »foranstaltninger, som tager sigte på at sikre overholdelsen af [forbuddet]«*

55. Efter at artikel 98, stk. 1, har anerkendt EF-varemærkedomstolens kompetence til at vedtage foranstaltninger til sikring af overholdelsen af forbuddet, tilføjes der en noget uklar bestemmelse om den »nationale« lovgivning, men uden at specificere hverken dennes virkninger eller i hvilken fase af gennemførelsen af tvangsbøden den omtalte lovgivning finder anvendelse, og heller ikke, hvilken stats lovgivning der er tale om.

56. Ved første øjekast kunne bestemmelsen fortolkes således, at den anvendelige lovgivning er det lands, hvori den skadevoldende hændelse har fundet sted (*lex loci delicti commissi*), for så vidt som det umiddelbart foregående punktum henviser til, at »sagsøgte krænker eller truer med at krænke [EF-varemærket]«. Eftersom EF-varemærkedomstolen i henhold til artikel 93 og 94 i forordning nr. 40/94 kan være kompetent til at behandle krænkelser begået på dens eget område såvel som på andre medlemsstaters område, kan man komme til den konklusion, at den sidste sætning i artikel 98, stk. 1, på linje med, hvad der står i den foregående sætning, henviser domstolen til retsordenen i den medlemsstat, hvor krænkelserne har fundet sted. Denne fortolkning

ville give mulighed for at tilpasse løsningen til hver enkelt berørt national retsordens særlige forhold og eventuelt lette anerkendelsen af afgørelsen i den stat, hvis lovgivning er blevet anvendt. Der findes imidlertid flere indvendinger mod en sådan fortolkning, og de er ikke kun baseret på retspraksis, men også på en sproglig fortolkning og de reale hensyn.

57. I Nokia-dommen udtalte Domstolen således, om end i et *obiter dictum*, at »[a]rten af de foranstaltninger, som forordningens artikel 98, stk. 1, andet punktum, vedrører, fastlægges således af den nationale lovgivning i den medlemsstat, hvor den EF-varemærkedomstol, der har fået forelagt søgsmålet, er beliggende, således som det følger af den direkte henvisning til denne lovgivning i den nævnte bestemmelse«. Heraf fremgår det, at domstolslandets lovgivning i princippet er den lovgivning, der skal følges ved vedtagelsen af tvangsbøden. Det skal imidlertid ligeledes påpeges, at dommen henviser til den lovgivning, der finder anvendelse på foranstaltningernes »art«, hvilket forekommer at lade spørgsmålet stå delvis åbent.

58. De eventuelle tvivl, der måtte være om rækkevidden af denne udtalelse, kan imidlertid fjernes med et systematisk argument. Hvis EU-lovgiver havde ønsket, at den samme lovgivning skulle finde anvendelse på foranstaltninger til sikring af overholdelsen af forbuddet som på de øvrige foranstaltninger, der kan vedtages, ville artikel 98, stk. 2, være overflødig, idet dette netop er forskriftens funktion, som kun kan forstås, hvis der i det foregående er bestemt noget andet. I artikel 98, stk. 2, angives det klart, at den lovgivning, der skal anvendes i alle andre henseender end vedrørende sikringsforanstaltninger, er »lovgivningen, herunder den internationale privatret, i den medlemsstat, hvor krænkelserne er begået, eller hvor der har været risiko for krænkelse«. Den kortfattede henvisning til den »nationale lovgivning« i artikel 98, stk. 1, står i skarp kontrast til henvisningen i stk. 2 til loven i det land, hvor den skadevoldende hændelse fandt sted (*lex loci delicti commissi*), hvorfor det må konkluderes, at der er tale om forskellige lovvalgsregler.

59. Afslutningsvis er nogle overvejelser af praktisk og teleologisk art nødvendige.

60. Et system, som bygger på en opdeling, og som tager sigte på separat at afgøre, hvilken lovgivning der finder anvendelse på en foranstaltning til sikring af overholdelsen af et forbud, kan støde ind i operationelle problemer, i særdeleshed hvis den pågældende foranstaltning er en tvangsbøde. Som tidligere anført er en tvangsbøde et både præventivt og repressivt instrument, der i det sidstnævnte aspekt kræver yderligere anvendelsesforanstaltninger med henblik på at fastsætte en bestemt pengebeløb. Kriteriet om det sted, hvor krænkelsen er begået, er problematisk i disse tilfælde, fordi en EF-varemærkedomstol kan stå over for mere end ét område: for det første det område, hvor den varemærkekrænkelse fandt sted, der gav anledning til den oprindelige påstand om fastslåelse af krænkelsen, og for det andet det område, hvor forbuddet mod at fortsætte med krænkelseshandlingerne er blevet tilsidesat, og som ikke nødvendigvis er sammenfaldende med det første. Endvidere skal det tages i betragtning, at domstolen ikke på forhånd kan vide, hvor forbuddet vil blive tilsidesat, hvis det i det hele taget bliver tilsidesat, hvilket betyder, at den skal vedtage lige så mange tvangsbøder, som der er berørte medlemsstater. I et normalt tilfælde, hvor afgørelsen af sagens realitet får virkning i hele Unionen, måtte EF-varemærkedomstolen således vedtage 27 forskellige foranstaltninger i henhold til 27 retsordener.

61. Det følger af det ovenstående, at det mest korrekte svar, alt taget i betragtning, opnås ved at relatere den »nationale lovgivning« som omhandlet i artikel 98, stk. 1, til lovgivningen i den stat, hvor EF-varemærkedomstolen, som behandler sagens realitet, er beliggende. Med andre ord ved, at den »nationale lovgivning« forstås som *lex fori*.

62. Svaret på det tredje og det fjerde spørgsmål følger på denne baggrund af bestemmelsen af EF-varemærkedomstolens mulige indgreb i de forskellige momenter eller faser af pålæggelsen af tvangsbøden med virkning på det område, som berøres af fastslåelsen af krænkelsen og det heraf følgende forbud.

63. Det første moment er naturligvis anordningen eller udformningen af tvangsbøden. Som anført i punkt 47 i dette forslag til afgørelse, anordner EF-varemærkedomstolen på dette første stadie tvangsbøden i overensstemmelse med sin nationale lovgivning. Derved får indehaveren af varemærket et retligt grundlag, nemlig den afsagte dom, i hvilken det fastslås, at der foreligger krænkelse eller risiko for krænkelse, samtidig med at der skabes et påbud og en norm, som i det foreliggende tilfælde har virkning i hele Unionen. Det påbud, som forbuddet udgør, ledsages af et normativt element, udformningen af en tvangsbøde, som udgør en straffeforanstaltning, der tager sigte på at sikre, at forbuddet overholdes.

64. Den omstændighed, at en EF-varemærkedomstol anordner en tvangsbød, indebærer ikke

nødvendigvis, at samme domstol skal fastsætte størrelsen på tvangsbøden eller fuldbyrde den. Samtlige skridt i tvangsbødeproceduren foretages naturligvis ved samme domstol, hvis forbuddet bliver tilsidesat i domstolslandet. Dette er imidlertid ikke tilfældet, hvis overtrædelsen af forbuddet finder sted i en eller flere andre medlemsstater end domstolslandet. I så fald er EF-varemærkedomstolens kompetence begrænset, da der her er tale om en beføjelse, nemlig beføjelsen til at pålægge straf, som kræver en vis modificering af det ensartede svar, som forordning nr. 40/94 generelt synes at kræve.

65. En sådan fortolkning fører til, at i tilfælde af overtrædelse af forbuddet i en anden medlemsstat end domstolslandet skal faserne med fastsættelse af størrelsen og fuldbyrdelse gennemføres i den stat, hvor overtrædelsen har fundet sted. Mens EF-varemærkedomstolen, som har behandlet sagens realitet, såfremt dommen statuerer varemærkekrænkelse, skal træffe beslutning om tvangsbøden, påhviler det domstolen i den stat, hvor overtrædelsen af forbuddet har fundet sted, at fastsætte dens størrelse og fuldbyrde den, i overensstemmelse med bestemmelserne om anerkendelse i forordning nr. 44/2001 (22).

66. Efter min opfattelse er dette resultat det, der er bedst i overensstemmelse med ordlyden af artikel 98, stk. 1, og med en tvangsbødes karakter af straf. En EF-varemærkedomstols kompetence er omfattende, og den kan i henhold til artikel 93 i forordning nr. 40/94 udtale sig vedrørende krænkelser eller risiko for krænkelse på andre medlemsstaters område. Denne kompetence er imidlertid udtømt, når der er statueret krænkelse eller risiko for krænkelse, idet forordning nr. 40/94 ikke siger noget om kompetencen til at fastsætte størrelsen af tvangsbøder, hvor den udløsende faktiske omstændighed (tilsidesættelse af forbuddet) har fundet sted i en anden medlemsstat end domstolslandet. Dette resultat er endvidere også i overensstemmelse med en tvangsbødes art, eftersom dens sigte snarere er at straffe varemærkekrænkeren end at beskytte varemærket. Foranstaltninger af denne art må, i det mindste ved udformningen af deres indhold og anvendelsesteknik, tilpasses hver enkelt retsordens særlige forhold, og derfor skal den domstol, som skal fastslå tvangsbødens størrelse og fuldbyrde den, gennemføre den oprindelige domstolsafgørelse, i givet fald ved hjælp af tilsvarende foranstaltninger i dens retsorden, som sikrer, at det oprindeligt udstedte forbud overholdes.

67. Den kompetente domstol i den stat, hvor overtrædelsen af forholdet er begået, skal således blot anerkende EF-varemærkedomstolens oprindelige afgørelse og, hvis dens interne lovgivning giver mulighed for det, anvende tvangsbøden på den konkrete sag. Hvis der derimod ikke hjemles en foranstaltning af denne art i dens interne lovgivning, skal den varetage det repressive formål i henhold til de nationale bestemmelser, som sikrer, at forbuddet overholdes. I den forbindelse er det vigtigt at påpege, at disse foranstaltninger er blevet harmoniseret ved direktiv 2004/48, således at alle stater nu har eller burde have bestemmelser i denne henseende, som sikrer, at tvangsbøden får sin fulde virkning, i givet fald ved hjælp af tilsvarende foranstaltninger.

68. Cour de cassations tredje og fjerde spørgsmål skal derfor efter min mening besvares med, at artikel 98, stk. 1, i forordning nr. 40/94 skal fortolkes således, at tvangsforanstaltninger, som en EF-varemærkedomstol har truffet med henblik på at sikre, at et forbud overholdes, har virkning på det område, hvor det er fastslået, at varemærkekrænkelser har fundet sted, og et forbud følgerig er udstedt. Domstolen i den stat, hvor forbuddet er tilsidesat, er forpligtet til at anerkende virkningerne af en af en EF-varemærkedomstol pålagt tvangsbøde, med henblik på at fastsætte størrelsen og i givet fald fuldbyrde den i henhold til bestemmelserne i forordning nr. 44/2001 og i dens interne retsorden. Foreskriver dens interne lovgivning ikke en foranstaltning af denne art, skal den varetage det repressive formål i henhold til de interne bestemmelser, som sikrer, at forbuddet overholdes.

VIII – Forslag til afgørelse

69. På baggrund af ovenstående betragtninger foreslår jeg, at Domstolen besvarer cour de cassations præjudicielle spørgsmål således:

- »1) Som svar på det første spørgsmål skal artikel 98, stk. 1, i forordning (EF) nr. 40/94 fortolkes således, at et forbud, der nedlægges af en EF-varemærkedomstol, i princippet, og medmindre andet udtrykkeligt er bestemt, uden videre har virkning på hele Unionens område.
- 2) Som svar på det tredje spørgsmål skal artikel 98, stk. 1, i forordning nr. 40/94 fortolkes således, at
 - tvangsforanstaltninger truffet af en EF-varemærkedomstol med henblik på at sikre, at

- et forbud overholdes, har virkning i det område, hvor det er fastslået, at varemærkekrænkelsen har fundet sted, og et forbud følgelig er udstedt
- domstolen i den stat, hvor forbuddet er tilsidesat, er forpligtet til at anerkende virkningerne af den tvangsbøde, som EF-varemærkedomstolen har udformet, med henblik på at fastsætte størrelsen og i givet fald fuldbyrdelsen af denne i henhold til bestemmelserne i forordning nr. 44/2001 og i dens interne retsorden
 - såfremt den nationale ret i den stat, hvor forbuddet er blevet tilsidesat, ikke foreskriver en foranstaltning af denne art, skal domstolen i denne stat varetage det repressive formål i henhold til bestemmelser i dens nationale ret, som sikrer, at forbuddet overholdes.«

1 – Originalsprog: spansk.

2 – Rådets forordning af 20.12.1993, EFT 1994 L 11, s. 1.

3 – Rådets forordning af 26.2.2009, EUT L 784 s. 1.

4 – Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 29.4.2004, EUT L 157, s. 45, og berigtigelse i EUT 2004 L 195, s. 16.

5 – Jf. navnlig afsnit III og VII samt artikel 125 ff. i forordning nr. 40/94.

6 – Jf. navnlig artikel 91 i forordning nr. 40/94.

7 – Om strukturen i den opdelte domstolsordning i EF-varemærkesager og en konstruktiv kritik af samme, jf. generaladvokat Ruiz-Jarabo Colomers forslag til afgørelse i dom af 23.3.2006, sag C-206/04 P, Mülhens mod KHIM, Sml. I, s. 2717, punkt 60-69.

8 – Jf. Ch. Wadlow: *Enforcement of Intellectual Property in European and International Law*, Ed. Sweet & Maxwell, London, 1998, s. 255 ff.

9 – Anden betragtning til forordning (EF) nr. 40/94 udtrykker det med største klarhed: »Denne indsats består i indførelsen af en fællesskabsordning for varemærker, som giver virksomhederne ret til efter én og samme fremgangsmåde at opnå EF-varemærker, som nyder ensartet beskyttelse og har retsvirkning på hele Fællesskabets område.«

10 – Jf. artikel 1, stk. 2, i forordning (EF) nr. 40/94, som i første sætning fastslår, at »EF-varemærket har enhedskarakter«.

11 – Ibidem.

12 – Om forpligtelsen til at udstede et forbud og definitionen af »særlige grunde«, som giver mulighed for ikke at udstede et sådant forbud, jf. dom af 14.12.2006, sag C-316/05, Nokia Corp, Sml. I, s. 12083, præmis 47-52.

13 – Om forpligtelsen til, ikke muligheden for, at træffe sikringsforanstaltninger, jf. ligeledes Nokia-dommen, præmis 59-62.

14 – Nokia-dommen, præmis 60.

15 – Den eneste undtagelse fra denne regel, er, som det er anført i artikel 94, stk. 2, i forordning (EF) nr. 40/94, at EF-varemærkedomstolen støtter sin kompetence på forordningens artikel 93, stk. 5, der har følgende ordlyd: »[D]e sager, der er et resultat af de i artikel 92 omhandlede søgsmål og modkrav, kan, bortset fra søgsmål til fastslåelse af, at der ikke foreligger krænkelse af et EF-varemærke, ligeledes anlægges ved retterne i den medlemsstat, hvor krænkelsen er begået, eller hvor der er risiko for krænkelse, eller hvor en handling som omhandlet i artikel 9, stk. 3, andet punktum, er begået.«

16 – Jf. punkt 30 og 31 i dette forslag til afgørelse.

17 – Generaladvokat Sharpston udtalte sig på grundlag af sit forslag til afgørelse af 30.4.2009, der blev fremført i Pago-sagen (dom af 6.10.2009, sag C-301/07, Sml. I, s. 9429), for en territorial begrænsning af det i artikel 98 fastsatte forbud, selv om Domstolen ikke udtalte sig derom. Generaladvokaten anførte, at »det er sjældent, om nogensinde, rimeligt, at en domstol træffer en afgørelse, der går videre end nødvendigt. Hvis varemærkekrænkelsen er begrænset til en enkelt medlemsstat (her Østrig), vil det normalt være tilstrækkeligt, at afgørelsen om forbud mod krænkelsen tilsvarende begrænses til denne enkelte medlemsstat. Jeg kan ikke finde noget i forordningen, som vil udelukke en kompetent ret fra at træffe en sådan begrænset afgørelse« (punkt 57).

18 – Jf. bl.a. dom afsagt af Retten i Første Instans den 18.9.2008, sag T-172/05, Armacell mod KHIM – nmc (ARMAFOAM), Sml. II, s. 4061, præmis 65 ff., af 14.10.2003, sag T-292/01, Phillips – Van Heusen mod KHIM – Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS), Sml. II, s. 4335, præmis 50, og af 6.7.2004, sag T-117/02, Grupo El Prado Cervera mod KHIM – Herederos Debuschewitz (CHUFACIT), Sml. II, s. 2073, præmis 48.

19 – Denne bestemmelse er et vigtigt fremskridt i forhold til den tidligere fællesskabslovgivning, nærmere bestemt Rådets første direktiv 89/104/EØF af 21.12.1988 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varemærker (EFT 1989 L 40, s. 1), hvis »procesretlige« bestemmelser ikke nævnte tvangsbøder eller andre tilsvarende foranstaltninger.

20 – Selv om den franske version mere ligner den spanske (»par ailleurs«), bekræfter den tyske version (»in bezug auf alle andere Fragen«), den italienske (»negli altri casi«) og den engelske (»in all other respects«) definitivt, at stk. 2 behandler et *andet* forhold end stk. 1.

21 – Jf. M. Desantes Reals kommentar: »Artículo 98« i A. Casado Cerviño og M.L. Llobregat Hurtado: *Comentarios a los Reglamentos sobre la Marca Comunitaria*, Ed. La Ley, Madrid, 2000, s. 7. Hver enkelt national retsorden indeholder særlige foranstaltninger i denne retning, som ikke tager sigte på sikring af overholdelsen af forbud, men af selve domskonklusionen. Det er tilfældet med et påbud om at ødelægge varer, en dom om at betale skadeserstatning med renter eller offentliggørelse af en dom eller andre foranstaltninger, som er rettet mod sagsøgte. Det hyppigste er således, at der er tale om foranstaltninger, der besluttet og vedtages på tidspunktet for domstolsafgørelsen, og som ikke – til forskel fra tvangsbøden – kræver en yderligere dom med henblik på at fastsætte et bestemt beløb.

22 – Rådet forordning (EF) af 22.12.2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, EFT 2001 L 12, s. 1.